

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/17-01/887

URBROJ: 354-01/18-10

Zagreb, 25. siječnja 2018.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, u vijeću sastavljenom od članova: Gorana Matešića, predsjednika te Karmele Dešković i Dragice Markanović, članica, u žalbenom predmetu žalitelja Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vlasnik Tomislav Kodžoman, Sinj, OIB: 91007716831, zastupanog po opunomoćeniku Marijanu Vešligaju, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Vešligaj i Sliepčević j.t.d. Zagreb, na izmjenu dokumentacije o nabavi u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na 24 mjeseca, broj objave: 2017/S 0F5-0017678 te ispravak broj 2017/S F14-0025456, predmet nabave: usluge uređenja trasa dalekovoda 110kV, 220 kV i 400 kV (po grupama), naručitelja Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, OIB: 13148821633, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave („Narodne novine“, broj 18/13., 127/13. i 74/14.) te članka 398. i 425. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16., dalje: ZJN 2016) donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Žalba žalitelja Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vlasnik Tomislav Kodžoman, Sinj, odbija se kao neosnovana.
2. Odbija se zahtjev žalitelja za naknadom troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, objavio je 30. kolovoza 2017. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje: EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na 24 mjeseca, broj objave: 2017/S 0F5-0017678, predmet nabave: usluge uređenja trasa dalekovoda 110kV, 220 kV i 400 kV (po grupama), naručitelja Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb. Naručitelj je predmet nabave podijelio na dvije grupe (prijenosna područja Osijek i Split). Kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda sa sljedećim relativnim značajem: cijena 66 %, stručno iskustvo 24 % te rok izvršenja 10%.

Na dokumentaciju o nabavi žalbe su Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavili žalitelji Vodogradnja Osijek d.d., Osijek i Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, sa zahtjevom da se ponište dijelovi dokumentacije o nabavi zahvaćeni nezakonitošću.

Postupajući po žalbama ovo državno tijelo je rješenjem KLASA: UP/II-034-02/17-01/632, URBROJ: 354-01/17-10 od 3. studenog 2017. godine poništilo točke 3.2.2., 3.3.1., 4.5.2. i 4.5.3.

dokumentacije o nabavi u dijelu u kojem su zahvaćene nezakonitošću te vratilo naručitelju predmet na daljnje postupanje.

Naručitelj je dana 4. prosinca 2017. godine na EOJN RH objavio izmijenjenu dokumentaciju o nabavi, postupivši po rješenju Državne komisije. Na izmjenu dokumentacije o nabavi žalbu je 14. prosinca 2017. godine ovom tijelu izjavio žalitelj Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vlasnik Tomislav Kodžoman, Sinj, zastupan po opunomoćeniku Marijanu Vešligaju, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Vešligaj i Sliepčević j.t.d. Zagreb, sa zahtjevom da se ponište dijelovi dokumentacije o nabavi zahvaćeni nezakonitošću te da mu se naknade troškovi nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku. Žalitelj je žalbu uredio podneskom zaprimljenim kod ovog državnog tijela dana 4. siječnja 2017. godine.

U odgovoru na žalbu naručitelj u bitnom osporava sve žalbene navode u cijelosti te predlaže žalbu odbiti kao neosnovanu.

Žalba žalitelja Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vlasnik Tomislav Kodžoman, Sinj, je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba žalitelja je neosnovana.

Žalitelj osporava zakonitost točke 3.3.1. dokumentacije o nabavi, „Popis glavnih usluga pruženih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini“, pri čemu citira dio navedene točke te navodi da iako je naručitelj propisao da gospodarski subjekt mora dokazati izvršavanje istih ili sličnih ugovora, izmijenjenom napomenom pod istim ili sličnim ugovorom podrazumijeva samo ugovore uređenja trase dalekovoda, sa potpuno identičnim karakteristikama i opisom kao što je to i predmet nabave. Navodi da ovakvim odredbama, prema kojima zapravo kod iskustva gospodarskog subjekta traži izvršenje istih poslova koji će se obavljati u sklopu izvršenja ugovora u ovom postupku javne nabave, a ne i sličnih, diskriminirani su subjekti koji su pružali slične usluge u šumarstvu, i to poslove sječe stabala, izgradnje i održavanje pristupnih puteva te vuča šumskih stabala, pri čemu je naručitelj postupio protivno načelu zabrane diskriminacije iz članka 4. ZJN 2016. Kao dokaz istovjetnosti ovakvih poslova u šumarstvu sa poslovima iz ovog predmeta nabave, žalitelj dostavlja nalaz i mišljenje sudskog vještaka koji govori u prilog žaliteljevim tvrdnjama.

Provjeravajući osnovanost žalbenog navoda utvrđeno je da je naručitelj, u odnosu na izvornu dokumentaciju o nabavi, točku 3.3.1. izmijenio na način da je dodao rečenicu koja glasi: „Naručitelj u ovoj dokumentaciji o nabavi u smislu visokonaponskih (VN) dalekovoda podrazumijeva sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV.“ Također, u rečenici „Napomena: Izvršenje ugovora ili okvirnih sporazuma istih ili sličnih značajki i karakteristika kao u predmetu nabave podrazumijeva izvršenje ugovora ili okvirnih sporazuma za uređenja trasa visokonaponskih nadzemnih vodova 110 kV, 220 kV i 400 kV, koje obavezno sadrži...“, naručitelj je brisao odredbe koje se odnose na napone, odnosno 110 kV, 220 kV i 400 kV. U ostalom dijelu točka je ostala nepromijenjena.

Stoga, ocjenjuje se da je žalitelj sa navodom u kojemu ističe da je naručitelj kod dokazivanja iskustva gospodarskog subjekta propisao diskriminatoran uvjet jer zapravo traži iskustvo na istim a ne sličnim poslovima koji će se obavljati prilikom izvršenja ugovora, u odnosu na koji točka 3.3.1. dokumentacije o nabavi nije izmijenjena, uzevši u obzir dan objave poziva na nadmetanje, 30. kolovoza 2017. godine te rok za izjavljivanje žalbe propisan člankom 406. stavkom 1. točkom 1. ZJN 2016, zakasnio.

Žalitelj dalje navodi da su izmjenom točke 3.3.1. u neravnopravan položaj stavljeni svi gospodarski subjekti koji su u istom razdoblju izvršavali ugovore za uređenje trasa dalekovoda napona od 1 kV ili manjeg napona. Navodi da ne postoje tehnička pravila koja bi opravdavala da

gospodarski subjekti koji pružaju predmetnu uslugu uređenja trasa dalekovoda 1 kV ili ispod 1 kV, ne bi mogli obavljati iste radove za dalekovode iznad 1 kV. Upravo suprotno, čak bi se moglo reći da je tehnički zahtjevnije izvoditi radove sječe raslinja i stabala te proširenje koridora dalekovoda manjeg napona zbog užih koridora i nepovoljnog položaja pada grana na vodove. Navodi da je naručitelj ovom odredbom propisao diskriminirajuće uvjete te postupio protivno odredbi članka 256. stavka 3. ZJN 2016, o minimalnim razinama sposobnosti.

U ovom rješenju je već utvrđeno u kojem dijelu je naručitelj izmijenio točku 3.3.1. dokumentacije o nabavi. Nadalje, ocjenjujući žalbeni navod treba istaknuti da je u rješenju KLASA: UP/II-034-02/17-01/632, URBROJ: 354-01/17-10 od 3. studenog 2017. godine ovo tijelo ocijenilo nezakonitim traženje naručitelja prema kojemu je zahtijevao dokazivanje iskustva gospodarskog subjekta, prilikom dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti, popisom izvršenih usluga uređenja trasa visokonaponskih nadzemnih vodova 110 kV, 220 kV i 400 kV, obrazloživši ocjenu na način da je naručitelj u konkretnom postupku javne nabave propisao višu razinu tehničke i stručne sposobnosti, odnosno nije dokazao da se tražene usluge na trasi visokonaponskog dalekovoda ispod 110 kV razlikuju u pogledu izvođenja i sigurnosti u odnosu na iste usluge na trasi visokonaponskog dalekovoda iznad 110 kV.

Pri tome treba istaknuti da je žalitelj Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vlasnik Tomislav Kodžoman, Sinj, osporavajući zakonitost točke 3.3.1. dokumentacije o nabavi, ukazivao da su takvim odredbama u neravnopravan položaj stavljeni svi gospodarski subjekti koji su u istom razdoblju izvršavali ugovore za uređenje trasa dalekovoda manjeg napona od 110 kV te da *ne postoje tehnička pravila koja bi opravdavala da gosp. subjekti koji pružaju predmetnu uslugu uređenja trasa dalekovoda npr. 1kV, 10kV, 20 kV ili 35kV* ne bi mogli obavljati iste radove za dalekovode napona 110 kV, 220 kV i 400 kV.

Naručitelj u odgovoru na žalbu svoje postupanje prilikom izmjene dokumentacije o nabavi opravdava odredbama Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj 22/13., 95/15. i 102/15.), koji propisuje razliku između naponskih razina (srednji napon - naponske razine od 1 kV do uključivo 35 kV, visoki napon - naponske razine od 35 kV do uključivo 220 kV) te Pravilnika o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom („Narodne novine“, broj 88/12.), prema kojemu je visoki napon svaki napon koji prelazi vrijednost od 1000 V za izmjeničnu ili 1500 V za istosmjernu struju. Navodi da je izmjenom dokumentacije o nabavi postupio po rješenju Državne komisije i sukladno Pravilniku, koji je u pogledu definiranja naponskih razina znatno blaži od Zakona o tržištu električne energije te je dopustio podnošenje ponuda svih gospodarskih subjekata koji su stekli iskustvo u obavljanju istih ili sličnih poslova na trasama svih dalekovoda koji prema predmetnom Pravilniku spadaju u visokonaponske dalekovode. Ističe da žalitelj netočno navodi da ne postoje tehnička pravila koja bi opravdala da gospodarski subjekti koji pružaju predmetnu uslugu uređenja trasa dalekovoda 1 kV ili ispod 1 kV ne bi mogli obavljati iste radove za dalekovode iznad 1 kV. Naime, Pravilnikom su propisana pravila za sigurnost i zdravlje pri radu s električnim postrojenjima, instalacijama i opremom, čijom primjenom se otklanjaju opasnosti za sigurnost i zdravlje od djelovanja električne energije te prava i dužnosti poslodavca, radnika i drugih osoba u svezi s provedbom tih pravila. Prema odredbi članka 8. neelektrični radovi su radovi u blizini električnih postrojenja, poput gradnje, montaže, zemljanih radova, čišćenja, ličenja i drugog, a visoki napon definiran je kao svaki napon koji prelazi vrijednost od 1000 V za izmjeničnu i 1500 V za istosmjernu struju. Nadalje, Pravilnik definira da je granični razmak zone rada pod naponom za mreže nazivnog napona manjeg ili jednakog 1 kV bez dodira, što znači da je radnik ili stroj ugrožen samo ako dodirne niskonaponski vodič, za razliku od visokonaponskih dalekovoda gdje se granični razmak kreće od 120 mm za dalekovode 10 kV do 2500 mm za dalekovode 400 kV. Zaključno navodi da su zbog svega navedenog, neusporedive mreže niskog napona s dalekovodima visokog napona, a samim tim i iskustvo u izvršavanju radova i usluga u blizini niskog i visokog napona zbog različitih okolnosti u kojima se obavljaju.

Ovo tijelo ocjenjuje da iz svih utvrđenih činjenica proizlazi da žalitelj, s obzirom na to da je naručitelj izmijenio odredbe dokumentacije o nabavi koje su prethodnim rješenjem Državne komisije ocijenjene nezakonitim, da je žalitelj u prethodnoj žalbi osporavao zakonitost ovog dijela

dokumentacije o nabavi sam postavivši donju granicu prihvatljivosti snage dalekovoda na 1 kV a da je naručitelj upravo tako izmijenio spornu odredbu, te uzevši u obzir očitovanja naručitelja tijekom žalbenog postupka, nije dokazao da je naručitelj ovom odredbom propisao diskriminirajuće uvjete te postupio protivno odredbi članka 256. stavka 3. ZJN 2016. Slijedom navedenog, žalbeni se navod ocjenjuje neosnovanim.

Žalitelj dalje osporava zakonitost izmijenjene točke 4.5. Kriterij za odabir ponude, podtočka 4.5.2. Kriterij 2: Stručno iskustvo. Žalitelj citira prvu rečenicu točke koja glasi: „Kriterijem stručnog iskustva se valorizira iskustvo inženjera građevinarstva, šumarstva i elektrotehnike u vođenju poslova istih ili sličnih značajki kao i u predmetu nabave, a koji su na raspolaganju ponuditelju za izvršenje usluge“ te navodi da se ovim kriterijem odabira ponude, kada se govori o neodređenom broju stručnjaka u množini, i nadalje buduće neograničeni broj stručnjaka ponuditelja, koji nisu vezani uz samu ponudu. Na taj način buduće se stručno iskustvo osoba čija funkcija nije određena. Takav način propisivanja kriterija odabira ponude je diskriminatoran jer omogućava gospodarskim subjektima koji imaju više stručnjaka dobiti veći broj bodova te se stavlja u neravnopravan položaj gospodarski subjekt koji ispunjava sve uvjete sposobnosti samo zbog manjeg broja inženjera, a što nije povezano sa samom ponudom. Također, tu se radi o kriteriju koji proizlazi iz apstraktne sposobnosti ponuditelja i nije vezan uz samu ponudu te nije kriterij odabira ekonomski najpovoljnije ponude sukladan članku 285. stavku 1. ZJN 2016.

Dalje navodi da ovakvom izmjenom naručitelj nije poštovao odluku KLASA: UP/II-034-02/17-01/632, URBROJ: 354-01/17-10 od 3. studenog 2017. godine kojom je poništen upravo taj dio dokumentacije o nabavi, citira dio obrazloženja rješenja iz kojeg smatra da proizlazi da se kao kriterij odabira ponude ne može uzeti stručno iskustvo neograničenog broja stručnjaka koji nisu dio same ponude. Navodi da je izmjena suprotna odluci Državne komisije čime je naručitelj povrijedio odredbe članka 425. stavka 5. ZJN 2016.

Državna komisija je u rješenju KLASA: UP/II-034-02/17-01/632, URBROJ: 354-01/17-10 od 3. studenog 2017. godine ocijenila nezakonitim dio odredaba točke 4.5.2. Kriterij 2: Stručno iskustvo, kojima je bilo propisano da ukoliko ponuditelj u svojoj ponudi dokaže da ima i više inženjera građevinarstva, šumarstva ili elektrotehnike od minimalnog zahtjeva – jedan po struci, naručitelj će priznati uspješno vođene poslove na uređenju trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV za sve nominirane inženjere. Dakle, naručitelj propisuje da će onom ponuditelju koji dokaže da ima više inženjera od minimalnog zahtjeva priznati bodove svima do maksimalno 20 bodova, čime se zapravo buduće sami inženjeri i njihov broj. S obzirom na to da se stručno iskustvo mjeri po kvaliteti, a ne po broju ljudi, naručitelj nije postupio sukladno člancima 4. i 285. ZJN 2016, odnosno, nije propisao kriterij za odabir ponude koji je povezan s predmetom nabave.

Naručitelj je prilikom izmjene dokumentacije o nabavi brisao dijelove točke 4.5.2. Kriterij 2: Stručno iskustvo koje je Državna komisija ocijenila nezakonitim, što je utvrđeno uvidom u izmijenjenu dokumentaciju o nabavi objavljenju 4. prosinca 2017. godine.

Kada žalitelj osporava zakonitost dijela točke 4.5.2. Kriterij 2: Stručno iskustvo, citirajući prvu rečenicu točke, ocjenjuje se da zapravo osporava dio točke koji nije izmijenjen, odnosno osporava odredbe izvorne dokumentacije o nabavi, sa kojim navodom je zakasnio. U odnosu na drugi dio žalbenog navoda, iz utvrđenih činjenica proizlazi da je naručitelj postupio u skladu sa prethodnim rješenjem Državne komisije te se taj dio navoda ocjenjuje neosnovanim.

Žalitelj dalje navodi da je izmjenom dokumentacije o nabavi točkom 4.5.2. Kriterij 2: Stručno iskustvo predviđeno da se buduće izvršeni poslovi uređenja trasa visokonaponskih dalekovoda koje je pojedini inženjer uspješno vodio. Ranije citiranom odredbom izmijenjene točke 3.3.1. naručitelj je pod visokonaponskim dalekovodima definirao sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV. Navodi da je naručitelj ponovo ovime propisao diskriminirajući kriterij, koji onemogućava učinkovito nadmetanje, jer su njime u neravnopravan položaj stavljeni svi gospodarski subjekti koji su u istom razdoblju izvršavali ugovore za uređenje trasa dalekovoda napona od 1 kV ili manjeg. Ne postoje tehnička pravila koja bi opravdavala da gospodarski subjekti

koji pružaju predmetnu uslugu uređenja trasa dalekovoda 1 kV ili manjeg ne bi mogli obavljati iste radove za dalekovode napona većeg od 1 kV.

Državna komisija je u rješenju KLASA: UP/II-034-02/17-01/632, URBROJ: 354-01/17-10 od 3. studenog 2017. godine ocijenila nezakonitim, kao i kod odredaba iz točke 3.3.1., dio odredbe točke 4.5.2. Kriterij 2: Stručno iskustvo koji se odnosi na traženo iskustvo stručnjaka na uređenju trasa dalekovoda 110, 220 i 400 kV, nakon čega je naručitelj brisao te odredbe te uvrstio napomenu iz točke 3.3.1. prema kojoj naručitelj u ovoj dokumentaciji o nabavi u smislu visokonaponskih (VN) dalekovoda podrazumijeva sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV.

Stoga, kao i kod ocjene drugog žalbenog navoda, ocjenjuje se da žalitelj nije dokazao da je naručitelj odredbom prema kojoj u smislu visokonaponskih (VN) dalekovoda podrazumijeva sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV propisao diskriminirajuće uvjete.

Žalitelj dalje navodi da je u prvoj rečenici točke 4.5.2. dokumentacije o nabavi propisano da se valorizira iskustvo inženjera građevinarstva, šumarstva i elektrotehnike u vođenju poslova istih ili sličnih značajki kao u predmetu nabave. No, u trećoj rečenici iste točke, kod određivanja uvjeta i načina bodovanja nisu navedeni isti ili slični poslovi već isključivo poslovi uređenja trasa visokonaponskih dalekovoda. Žalitelj ponavlja navode iz žalbe prema kojima postoji čitav niz poslova u šumarstvu koji su slični ovo predmetnim poslovima, pozivajući se na mišljenje vještaka. Stoga, navodi da je i u ovom slučaju propisan je diskriminirajući, ničim opravdan kriterij, koji onemogućava učinkovito nadmetanje, protivan članku 285. stavku 1. ZJN 2016 i načelima javne nabave.

Nakon izvršenog uvida u odredbe točke 4.5.2. dokumentacije o nabavi objavljene 30. kolovoza 2017 godine te odredbe izmijenjene dokumentacije o nabavi od 4. prosinca 2017. godine, utvrđeno je da žalitelj, kao i u prvom žalbenom navodu, zapravo osporava dio dokumentacije o nabavi koji nije izmijenjen, stoga se ocjenjuje da je žalitelj sa žalbenim navodom zakasnio.

Provjera osobito bitnih povreda postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. točke 1., 4. i 7. ZJN 2016 bila je predmetom kontrole ovog tijela u žalbenom postupku koji se pred ovim tijelom vodio pod KLASOM: UP/II-034-02/17-01/632, dok je u ovom žalbenom postupku u smislu članka 404. stavka 2. ZJN 2016 Državna komisija utvrdila da ne postoji povreda iz točaka 2. i 3. jer je naručitelj postupio po propisanom člankom 419. stavaka 4. i 5. ZJN 2016 niti je utvrđena povreda u smislu da naručitelj nije primijenio ili nepravilno primijenio koju odredbu izvora prava, što je bilo od utjecaja na zakonitost postupka, a za koju žalitelj nije znao niti mogao znati u trenutku izjavljivanja žalbe.

Sukladno prethodno navedenom, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 3. ZJN 2016, žalba se odbija kao neosnovana, kako je i odlučeno u točki 1. izreke ovog rješenja.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka. Sukladno odredbi članka 431. stavak 4. ZJN 2016, u slučaju odbijanja žalbe, žalitelj nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka. Stoga je odlučeno kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovoga rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave.

Stranke žalbenog postupka:

1. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb
2. Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Ćosin potok 41, Sinj